

ادامه تدارکات جنگی و ادعای ترکیه!؟

بهرام رحمانی

bamdadpress@swipnet.se

تبلیغات جنگی آمریکا و بریتانیا و احتمال حمله به عراق، هر لحظه امکان‌پذیر است و همواره معاملات نهان و آشکار دولت‌های ذینفع در ماجرای عراق جریان دارد.

استرالیا، برای شرکت در جنگ احتمالی علیه عراق، تمام مرخصی‌های نیروهای نظامی خود را لغو کرده است. آمریکا نیز در تدارک برگزاری کنفرانس دو روزه برای اپوزیسیون عراق است.

قرار است بازرسان تسلیحاتی سازمان ملل متحد، گزارش خود را تا آخر ماه جاری به سازمان ملل ارائه دهند. آمریکا، در دهه اخیر عملاً نشان داده است که توجهی به تصمیمات سازمان ملل ندارد و از آن سازمان فقط به عنوان ابزاری برای پیشبرد اهداف خود استفاده می‌کند. جرج بوش رییس جمهوری آمریکا، گفته است که حتی در صورت حل مسالمت‌آمیز عراق، دست از سرنگونی صدام حسین رییس جمهور عراق برنخواهد داشت. در چنین وضعیتی آمریکا و متحدانش مشغول چانه زنی برای آینده عراق و تقسیم منابع این کشور هستند.

بی‌بی‌سی، به نقل از روزنامه آمریکایی نیویورک تایمز خبر داد: شورای امنیت ملی جرج بوش رییس جمهور آمریکا، در حال تکمیل طرح‌هایی برای اداره عراق و ایجاد نظامی «دمکراتیک؟!» در این کشور پس از سرنگونی احتمالی دولت عراق است.

روزنامه نیویورک تایمز، روز دوشنبه ۶ ژانویه ۲۰۰۳ نوشت، در این طرح‌ها حضور سنگین نظامی آمریکا در عراق، به مدت حداقل ۱۸ ماه، محاکمه نظامی رهبران بلندپایه عراق و تسخیر فوری میادین نفتی این کشور، برای پرداخت هزینه‌های بازسازی آن پیش‌بینی شده است. بنا به همین گزارش مقامات آمریکا می‌گویند این طرح، تلاش آمریکا، برای اداره یک کشور خارجی از زمان اشغال ژاپن و آلمان در پایان جنگ جهانی دوم است.

در این میان دولت ترکیه، به عنوان عضو ناتو و متحد آمریکا و اسرائیل، ادعای تاریخی، در رابطه با منابع نفتی کروکوک و موصل که تاکنون به طور غیررسمی از زبان ناسیونالیست‌های آن کشور شنیده می‌شد، اکنون رسماً از زبان وزیر خارجه این کشور، مطرح می‌شود.

یاشار یاکیش وزیر خارجه ترکیه، مدعی حقوق تاریخی این کشور، در مناطق نفت خیز شمال عراق شده است. وزیر خارجه ترکیه، روز دوشنبه ۶ ژانویه، در مصاحبه‌ای اعلام کرد معاهدات تاریخی و پیوندهای

قومی، این حق را به ترکیه می‌دهد تا در مورد آینده مناطق سرشار از نفت در شمال عراق، در صورت جنگ در این کشور حرفی داشته باشد.

وزیر خارجه ترکیه در گفت‌وگو با روزنامه حریت چاپ ترکیه گفت: این برای ما، مسئله حساسی است. ما، این مسئله را با آمریکا مورد بحث و بررسی قرار می‌دهیم. آن‌ها هر بار می‌گویند: نگرانی‌های ما را درک می‌کنند و با ما هم‌رای هستند. یاکیش، برای تشریح حقوق قانونی ترکیه، در مورد منابع نفتی موصل و کرکوک در شمال عراق، به معاهداتی اشاره کرد که در اوایل قرن بیستم امضا شد.

وی اضافه کرد: امنیت ترکیه و همچنین منافع منطقه‌ای در شمال عراق، به معنی این است که ترکیه دارای منافع در ثبات منطقه‌ای است که در مرزهای جنوب شرقی آن قرار دارد. یاکیش افزود: وقتی جنگی رخ می‌دهد خلا قدرت به وجود می‌آید. اگر این خلا قدرت به زیان امنیت ترکیه و منافع استراتژیک آن باشد ترکیه باید تدابیری را اتخاذ کند.

ادعای یاکیش، نخستین اظهار نظر رسمی دولت ترکیه، در مورد معاهدات بین‌المللی امضا شده در دهه بیست قرن بیستم، یعنی پس از فروپاشی امپراتوری عثمانی است. از سوی دیگر باید خاطر نشان کرد که این ادعای وزیر خارجه ترکیه نشان می‌دهد که ترکیه، سهم همکاری خود را با آمریکا، برای حمله به عراق، دنبال می‌کند. قبلا ناسیونالیست‌های ترکیه، به طور غیررسمی در گفته‌ها و نوشته‌های خود از این معاهدات نام برده‌اند.

در سال‌های اخیر ارتش ترکیه، به بهانه تعقیب چریک‌های «پ.ک.ک»، بارها وارد کردستان عراق شده است. گفته می‌شود شمار نظامیان ترکیه در شمال عراق، تا پایان دسامبر ۲۰۰۲، دو هزار نفر بود، اما اخیرا مطبوعات این کشور اعلام کرده‌اند که به تازگی شمار بیش‌تری از نظامیان این کشور، وارد شمال عراق شده‌اند. روزنامه ملیت چاپ ترکیه، در گزارشی از افزایش حضور نظامی ترکیه در شمال عراق، به نقل از ساکنان محلی خاطر نشان کرد نظامیان ترک، مدتی طولانی است که در شمال عراق مستقر شده‌اند.

دولت ترکیه، همچنین جریانی را به نام حزب «ترکمن»، در موصل و کرکوک، به وجود آورده است که در مذاکرات اپوزیسیون عراقی حضور دارد.

معاملات حزب حاکم اسلامی تازه به قدرت رسیده ترکیه، با این وجود این که به سرعت با آمریکا پیش می‌رود اما با مشکلات زیادی نیز روبه‌رو است. اولاً بیش از ۸۰ درصد مردم ترکیه مخالف شرکت ترکیه در جنگ احتمالی علیه عراق هستند، اگر این نیرو به طور جدی و پیگیر به میدان بیاید به احتمال قوی کار دولت سخت‌تر خواهد شد. دوماً اقتصاد این کشور بسیار شکننده و بحرانی است. با وجود این که دولت آمریکا، متعهد شده است هر گونه ضرر و زیان ناشی از جنگ را به دولت

ترکیه پرداخت کند اما، هدف اصلی دولت ترکیه با پیش کشیدن ماجرای نفت کرکوک و موصل، تلاشی برای جلب حمایت ناسیونالیست‌های ترکیه، از جمله احزاب ناسیونالیست و ارتش است تا از این طریق بتواند گرایش چپ جامعه را که با جنگ مخالف است به نوعی خاموش نماید. اگر دولت ترکیه، با آمریکا و بریتانیا، در رابطه با نفت کرکوک و موصل، حتا به توافقات جرئی نیز دست پیدا کند موفقیت چشم‌گیری برای آینده این حزب محسوب می‌شود. همچنین طبیعی است که دولت ترکیه، در ماجرای جنگ علیه عراق، سهم خود را از هم پیمانان خود طلب می‌کند.

روز چهارشنبه ۸ ژانویه ۲۰۰۳، روزنامه حریت با عنوان «تصفیه حساب ۷۹ ساله»، نوشت: در رابطه با آینده عراق، مذاکرات شدت می‌گیرد. در حالی که شمارش معکوس برای حمله آمریکا به عراق آغاز شده است، امروز آنکارا شاهد تصفیه حساب ۷۹ ساله ترکیه با بریتانیا است. جف هون وزیر دفاع و سرمایه‌کل بویس رییس ستاد ارتش بریتانیا، به آنکارا رفتند تا با مقامات ترکیه، در مورد استفاده سربازان بریتانیا، از خاک ترکیه، برای ورود به شمال عراق مذاکره کنند. مقامات ترکیه، در این دیدار مسئله تاریخی ۷۹ ساله خود را با آن‌ها در میان خواهند گذاشت.

حریت نوشت: احتمالا آنکارا، به آن‌ها خواهد گفت چطور دولت بریتانیا در سال ۱۹۲۴ در کنفرانس لوزان، به ترکیه اجازه نداد حق خود را در موصل و کرکوک حفظ کند. الان که نیاز دارند چگونه از ترکیه، متقاضی عبور سربازان خود از خاک این کشور، به شمال عراق می‌شوند؟

وزیر دفاع و رییس ستاد مشترک بریتانیا، با عبدالله گل نخست وزیر، ژنرال هیلمی اوزکوک رییس ستاد ارتش و وجدی گونول وزیر دفاع و اوغور ضیا مشاور وزارت خارجه، دیداروی‌کنند تا این کشور را برای ورود سربازان بریتانیا به آن کشور قانع کنند.

لازم به یادآوری است که در سال ۱۹۲۴ دولت بریتانیا، به ترکیه اخطار کرده بود که اگر در طول ۴۸ ساعت سربازان خود را از کرکوک و موصل خارج نکنند به ارتش خود دستور حمله به سربازان ترکیه را صادر خواهد کرد و این مسئله به درگیری‌هایی بین سربازان طرفین منجر شد.

منابع دولتی ترکیه به روزنامه حریت گفته‌اند که وزیر دفاع و رییس ارتش بریتانیا در گفت‌وگوهای امروز خود با مقامات ترکیه، به آن‌ها خاطر نشان خواهند کرد که «برای آغاز حمله نظامی احتمالی به عراق، زمان زیادی باقی نمانده است و جبهه شمال عراق در این جنگ، نقش مهمی ایفا خواهد کرد.

روز چهارشنبه ۸ ژانویه ۲۰۰۳ نیز روزنامه «ینی شفق»، در سایت اینترنتی خود طی گزارشی نوشت: وزیر دفاع انگلیس در مذاکرات خود در آنکارا درباره آینده منابع نفتی کرکوک و موصل با مقامات ترکیه مذاکره می‌کند. این روزنامه به نقل از روزنامه انگلیسی فایننشال تایمز نوشت: سفر جف هون وزیر دفاع و سرمایه‌کل بویس رییس ستاد ارتش انگلیس به ترکیه، در چارچوب گفت‌وگوهایی برای قانع

کردن ترکیه، در همکاری با آمریکا و انگلیس، در حمله احتمالی به عراق صورت می‌گیرد. ادعای یاکیش، وزیر خارجه ترکیه در رابطه با منابع نفتی کرکوک و موصل، بازتاب گسترده‌ای در مطبوعات غرب داشت. دیلی تلگراف، با اشاره به اظهارات یاکیش، مبنی بر این که آنکارا در حال بررسی حقوق خود در رابطه با منابع نفتی کرکوک و موصل است، نوشت: اظهارات یاکیش، موجب نگرانی آمریکا و کشورهای عربی و ناخشنودی انگلیس شده است. این روزنامه افزود: آنکارا در حال آماده شدن برای طرح جدی این موضوع است که ترکیه نیز در منابع نفتی موصل و کرکوک دارای حقوق تاریخی است.

روزنامه‌های ترکیه خبر داده‌اند که ارتش این کشور، قصد دارد در صورت آغاز جنگ علیه عراق، ۲۰ هزار سرباز را با پشتیبانی توپخانه و تانک به شمال عراق اعزام کند. ترکیه فعلا دو هزار نیروی نظامی در شمال عراق دارد.

در این میان فرانسه که ظاهرا با حمله احتمالی به عراق، مخالفت می‌ورزید از موضع قبلی خود عقب نشسته و به آمریکا چراغ سبز نشان داده است. ژاک شیراک رییس جمهور فرانسه، گفته است که سربازان این کشور، باید آماده باشند تا در صورت وقوع درگیری‌های تازه در سطح جهان به کار گرفته شود.

از سوی دیگر ونسان پیون، سخن‌گوی حزب سوسیالیست فرانسه، در جمع خبرنگاران در پاریس، در مخالفت با جنگ احتمالی گفته است: اگر پاریس در جنگ احتمالی در عراق شرکت کند، حزب سوسیالیست از آن حمایت نخواهد کرد و ما فکر نمی‌کنیم که مقامات فرانسوی خود را مجبور به پیروی از سیاست‌های آمریکا کنند.

اما، دولت آلمان، هنوز بر موضع قبلی خود در مخالفت با جنگ علیه عراق، پافشاری می‌کند. یوشکا فیشر وزیر خارجه آلمان، طی گفت‌وگویی با مجله اشپیگل، در جواب این سؤال که «آقای فیشر، هنوز شانس برای حفظ صلح در عراق باقی مانده است؟»، چنین جواب می‌دهد: ما باید نهایت سعی خود را برای دستیابی به یک راه حل صلح‌آمیز در عراق به عمل آوریم. البته امید به حفظ صلح روز به روز کم‌تر می‌شود، اما باید سعی خود را بکنیم. طبیعی است که وضعیت آینده بستگی به میزان آمادگی بغداد برای همکاری دارد. نباید صرفا به این دلیل که نیرو به منطقه گسیل شده است قطعی بودن جنگ را بپذیریم. دولت آلمان مادامی که ضرورت جنگ به عنوان آخرین وسیله صددرصد به اثبات نرسد، حاضر نیست سربازان خود را برای جنگ به منطقه‌ای بسیار خطرناک بفرستد.

بر اساس زمان‌بندی قرار است روز اول ژانویه، آلمان، به مدت دو سال به عضویت شورای امنیت سازمان ملل درآمد و در ماه فوریه به مدت یک ماه ریاست آن شورا را به عهده خواهد گرفت.

البته ناگفته نماند در جهان امروز به هیچ وجه نباید به مواضع دولت‌ها اعتماد کرد. هر چه قدر هم

این دولت‌ها ظاهراً به اصطلاح «دمکرات» باشند در جایی که منافع‌شان ایجاب کند، دست به هر کاری می‌زنند. جهان آن‌ها جهان رقابت، جهان جنگ و کشتار و سرکوب گرفته تا تحمیل شدیدترین بی‌حقوقی‌های اقتصادی، سیاسی و اجتماعی، برای کسب سود و حفظ قدرت است. از این‌رو موضع دولت آلمان نیز مانند فرانسه، شکننده است و فردا می‌تواند ۱۸۰ درجه تغییر یابد.

بدین ترتیب کارگران، کمونیست‌ها، آزادی‌خواهان، مدافعین حقوق بشر، مدافعین صلح در جهان، نباید کم‌ترین دلبستگی به مواضع دولت‌های ستمگر و استثمارگر چه از نوع دمکراتیک و چه از نوع دیکتاتوری آن داشته باشند. آنان باید با بسیج توده‌ای و راه انداختن جنبش‌های قوی علیه ستم و استثمار و جنگ بورژوازی به رهبری ایالات متحده آمریکا باشند. نیروهای سوسیالیست و کمونیست و اتحادیه‌های کارگری باید عمیقاً به فکر سازمان‌دهی اعتصاب‌هایی در جهت فلج کردن طرح‌ها و نقشه‌های شوم بورژوازی و تحمیل مطالبات خود به دولت‌ها، از جمله برای جلوگیری از حمله احتمالی آمریکا و متحدانش به عراق باشند.

در این میان سازمان ملل متحد و دولت‌هایی که در ده سال گذشته، عراق را تحریم اقتصادی کرده‌اند، عامل فقر و فلاکت و گرسنگی در این کشور، از جمله مسئول کشته شدن صدها هزار کودک در این کشور هستند. دولت‌هایی که با سکوت خود دست دولت سرکوبگر و آدمکش اسرائیل را باز گذاشته‌اند، هم‌چنان به کشتار و سرکوب خونین مردم فلسطین ادامه می‌دهد. اگر دولت‌ها، یک صدم فشاری که در این یک دهه به عراق آورده‌اند به اسرائیل آورده بودند، مسلماً از یک سو از نابودی و ویرانی منابع طبیعی و اقتصادی، مدارس، بیمارستان‌ها، کشتار کودکان و جوانان فلسطین جلوگیری می‌شد و از سوی جلو ترور مردم بی‌گناه اسرائیل توسط تروریست‌های اسلامی حماس و عملیات انتحاری آنان گرفته می‌شد و در چنین شرایطی مردم اسرائیل و فلسطین، به صلحی عادلانه و زندگی دوستانه در کنار دست پیدا می‌کردند.

دولت‌هایی که در حمله به عراق، به دنبال منافع اقتصادی، سیاسی و نظامی خود هستند و کشتار و آوارگی و خانه خرابی مردم عراق برایشان اهمیتی ندارد، از جمله حزب حاکم اسلامی ترکیه، از هم اکنون مانند لاشخور به فکر چگونگی تقسیم قربانی خود هستند. نباید گذاشت این لاشخورهای وحشی به عراق حمله کنند و مردم آن کشور را بدرند. باید با تمام وجود و امکانات بر علیه این جنگ بود و جلو آن را گرفت. هر گونه همراهی و تایید مواضع آمریکا و متحدانش، به هر بهانه و عذری در حمله احتمالی به عراق، سهیم شدن در جنایات و وحشی‌گری‌های آمریکاست.

جنگ آمریکا و متحدانش علیه عراق، جنگی غیرانسانی و وحشیانه نه تنها بر علیه مردم عراق، بلکه بر علیه بشریت است. از این‌رو مخالفت با این جنگ، دفاع از حرمت و موجودیت انسان است.